

A katolikus hit rövid összefoglalása az Éneklő Egyház c. imakönyvből.

"Vegyük fontolóra, miként kell Isten és az ő angyalai színe előtt viselkednünk, és úgy álljunk az imádkozáshoz, hogy elménk megegyezze szavunkkal." (Szent Benedek Regulájából)

Katolikus keresztény köszöntés

Dicsértessék a Jézus Krisztus! - Mindörökké! Ámen.
Laudetur Jesus Christus ! - In aeternum ! Amen.

A keresztvetés

A kereszt megváltásunk jele. A kereszt által szenteli meg Urunk az embert lényének legparányibb ízéig is. Ez erőt ad a kísértésben, ez oltalmaz a veszélyben. Ha nem elhamarkodva, kapkodva vetjük a keresztet, hanem nyugodtan, minden gondolatunkat, egész érzelmvilágunkat belefoglalva ebbe a jelbe, akkor megtapasztaljuk, mint ölel át minket, s

hogy összefog, fölavat, megszentel, lefoglal és megtermékenyít a szentháromságú Isten nevében. (Romano Guardini alapján)

- + Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében. Ámen.
- + In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. Amen.

Az Úr imádsága (Miatyánk)

A kinyilatkoztatás Krisztusban teljesedett be. Míg a zsoltárokat Krisztus vette át az emberektől, addig a Miatyánkra ő tanította az embereket. Teljes szövegét Szent Máté evangéliumában találjuk (6,9-13); az alkalmat, amikor Jézus elmondta, Szent Lukács írta le (11,1-2). Minden mondatában ott van az Ószövetség, annak Krisztusban való beteljesedése is; egyben mindegyik személyes felszólítást tartalmaz számunkra.

Krisztus kiérdemelte nekünk a fogadott fiúság kegyelmét, ezért vehetjük át tőle, és mondhatjuk mi is:

MI ATYÁNK, AKI A MENNYEKBEN VAGY !

Mózes a szent, félelmetes, minden teremtményen felülálló ("transzcendens") Istennel találkozott. Krisztus, mint Főpap, Isten nevét áldozattal szenteli meg, amely egyszerre engesztelő és dicsérő - hogy Isten neve bennünk és általunk szentelődjék meg. És ez a keresztségben már elkezdődött:

SZENDELTESSÉK MEG A TE NEVED !

A szétszórt zsidó népből Isten kovácsolt egy nemzetet, majd egy országot. Dávid király, mint Krisztus előképe, Isten országának közeledtét jelezte. Krisztus pedig, mint Király kihirdeti Isten országának érkezését. A Krisztus vére és szenvedése által megszerzett ország reménybeli polgárai vagyunk:

JÖJJÖN EL A TE ORSZÁGOD !

Izrael királysága törekeny: a számkivetésben, szenvedésben tanulja meg a nép fölfedezni Isten akaratát.

-- Krisztus, mint PRÓFÉTA az Őt küldő Atya akaratát teljesíti; még az Olajfák hegyén is ezt akarja. Isten akaratát nekünk itt a földön kell betöltenünk:

LEGYEN MEG A TE AKARATOD, AMINT A MENNYBEN, ÚGY A FÖLDÖN IS!

Isten mindenben gondoskodott a népről, amelynek kinyilatkoztatta magát (pl. a manna a pusztában).

-- Krisztus, mint FŐPAP az Eukarisztiában örök táplálékot adott a vándorúton járó embereknek. Bizalommal kérhetjük tehát égi (és földi) kenyerünket:

MINDENNAPI KENYERÜNKET ADD MEG NEKÜNK MA !

A bűn Isten uralmával szembeni adósság, amelyet csak Ő engedhet el. -- Krisztus, mint KIRÁLY megadja apostolainak az oldás-kötés hatalmát. -- Csak akkor nyerhetünk mi is bocsánatot, ha megbocsátók vagyunk:

BOCSÁSD MEG VÉTKEINKET, MIKÉPPEN MI IS MEGBOCSÁTUNK AZ ELLENÜNK
VÉTKEZŐKNEK!

Az első kísértéstől kezdve ott a lehetőség, hogy az emberi akarat Isten akaratával szembeszegüljön (Ádám, Káin stb.). -- Isten akaratának teljesítése érdekében még Krisztusnak is meg kellett hoznia a maga áldozatát. A kísértésnek mindig ellenállhatunk, ha azt tudjuk mondani:

NE VIGY MINKET A KÍSÉRTÉSBE, DE SZABADÍTS MEG A GONOSZTÓL!

S mindazt, amit kértünk, egyúttal teljes odaadásunkat is sűrítsük bele ebbe az egyetlen szóba:

ÁMEN.

Latin Miatyánk:

Pater noster, qui es in coelis,
sanctificetur nomen tuum,
adveniat regnum tuum,
fiat voluntas tua sicut in coelo et in terra.
Panem nostrum quotidianum da nobis hodie.
Et dimitte nobis debita nostra,
sicut et nos dimittimus debitoribus nostris,
et ne nos inducas in tentationem,
sed libera nos a malo. Amen.

Az angyali üdvözet (Üdvözlégység)

A Boldogságos Szület legméltóbban a Szent Lukács evangéliumából vett szavakkal köszönhetjük. Az első mondat az angyaltól tanult üdvözlés, a második Erzsébeté (Lk 1, 28. 42). Az imádság második fele az Egyház által hozzáfűzött esedezés.

Üdvözlégység Mária, kegyelemmel teljes, az Úr van teveled, áldott vagy te az asszonyok között, és áldott a te méhednek gyümölcse, Jézus. Asszonyunk, Szűz Mária, Istennek szent Anyja, imádkozzál érettünk, bűnösökért, most és halálunk óráján. Ámen.

Latin Üdvözlégység

Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui, Jesus. Sancta Maria, Mater Dei, ora pro nobis, peccatoribus, nunc, et in hora mortis nostrae. Amen.

A Szentháromság dicsőítése (kis doxológia)

A Szentháromság egy Isten örök dicsőségét hirdető rövid verset a zsoltárokhoz és más imádságokhoz hozzáfűzve alkalmazza az Egyház már az első századoktól kezdve.

Dicsőség az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek, miképpen kezdetben, most és mindörökké. Ámen.

Vagy énekelve:

Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentlélek Istennek, miképpen kezdetben vala, most és mindenkor és mindörökkön-örökké. Ámen.

Latinul:

Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto, sicut erat in principio, et nunc et semper et in saecula saeculorum. Amen.

Más dicsőítések

MAGNIFICAT

A Boldogságos Szűz Hálaéneke, a Magnificat a Szentírásból vett dicsőítés: Mária ezzel válaszol rokona, Erzsébet köszöntésére, s magasztalja Istent megváltó művéért (Lk 1,47-55). Már az őskeresztényeknél az Egyház hálaadó éneke, s azóta is imádkozzuk az esti zsolozsmában, a közösségi és magán imádságokban. Mária az Egyház mintája, jelképe, igazi előéneke ebben a hálaadásban.

Magasztalja lelkem az Urat,
és szívem ujjong üdvözítő Istenemben.
Tekintetre méltatta alázatos szolgálóleányát:
Íme ezentúl boldognak hirdetnek az összes nemzedékek,
mert nagyot művelt velem ő, aki Hatalmas:
ő, akit Szentnek hívunk.
Nemzedékről nemzedékre megmarad irgalma azokon, akik istenfélők.

Csodát művelt erős karjával:
a kevélykedőket széjjelszórta, hatalmasokat elűzött trónjukról,
kicsinyeket pedig felmagasztalt;
az éhezőket minden jóval betölti,
a gazdagokat elbocsátja üres kézzel.

Gondjába vette gyermekét, Izraelt:
megemlékezett irgalmáról,
melyet atyáinknak hajdan megígért,
Ábrahámnak és utódainak mindörökké.

Dicsőség az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek, miképpen kezdetben, most és mindörökké.
Ámen.

GLORIA

A nagyobbik Dicsőítés (nagy doxológia, GLORIA) a bibliai énekek mintájára írt őskeresztény himnusz ("Dicsőség a magasságban Istennek"). Eleinte a reggeli imádságban volt a helye, innen került a misébe. A misén kívüli közös és magán imádságokban is az egyik legmértőbb

istendicséret, mely a Jézus születését éneklő angyali szózatot (Lk 2,14) bővíti ki a Szentháromság dicséretévé.

Latinul:

GLORIA in excelsis Deo!
Et in terra pax hominibus bonae voluntatis.
Laudamus Te, benedicimus Te
adoramus Te, glorificamus Te.
Gratias agimus Tibi propter magnam gloriam tuam.
Domine Deus, Rex caelestis, Deus Pater omnipotens.
Domine Fili unigenite, Jesu Christe
Domine Deus, Agnus Dei, Filius Patris.
Qui tollis peccata mundi, miserere nobis.
Qui tollis peccata mundi, suscipe deprecationem nostram.
Qui sedes ad dexteram Patris, miserere nobis.
Quoniam tu solus Sanctus, tu solus Dominus,
tu solus Altissimus, Jesu Christe,
Cum Sancto Spiritu in gloria Dei Patris. Amen.

Magyarul:

DICSŐSÉG a magasságban Istennek!
És a földön béke a jóakarató embereknek!
Dicsőítünk Téged, áldunk Téged,
imádunk Téged, magasztalunk Téged.
Hálát adunk Neked nagy dicsőségedért.
Urunk és Istenünk mennyei Király,
mindenható Atyaisten.
Urunk Jézus Krisztus, egyszülött Fiú.
Urunk és Istenünk, Isten Bíránya, az Atyának Fia,
Te elveszed a világ bűneit, irgalmaz nekünk!
Te elveszed a világ bűneit, hallgasd meg könyörgésünket!
Te az Atya jobbján ülsz, irgalmaz nekünk!
Mert egyedül Te vagy a Szent, te vagy az Úr,
te vagy a egyetlen Fölség, Jézus Krisztus,
a Szentlélekkel együtt az Atyaisten dicsőségében Amen.

TÉGED, ISTEN DICSÉRÜNK

*Az előbbi ének (Gloria) mellett az őskeresztény lelkiség másik nagy alkotása a "Téged, Isten, dicsérünk" (**Te Deum**) himnusz. Benne az ég és föld egyesül a Legszentebb dicséretében. Isten fölségének magasztalására és hálaadásul imádkozzuk különféle ünnepeken, ünnepi szertartásokon, zsolozsmában. Igen ajánlatos a közösségekben is. Sok katolikus hívő gyakran elimádkozza Isten dicséretére magán imádságként.*

A Te Deum az Egyház legrégebb, egyben legszebb magasztalóhálaadó éneke. A IV. században keletkezett, sőt egyes részei, elemei még korábbra, a vértanúk korába vezethetők vissza. A szöveg a zsoltárok költészetéhez hasonlóan magasrendű, emelkedett próza, rím és szabályos ritmus nélkül, mégis szárnyaló, ünnepélyesen egyszerű nyelven, mint a Biblia és a liturgia többi szövegei is.

A Te Deumot őseink gyakrabban énekelték, mint manapság szokásos. Ezzel is arra nevelték magukat, hogy a liturgia szellemében Isten imádását tartsák a legszebb, az emberhez legméltóbb foglalatosságnak, abba egész önátadással bekapcsolódjanak. Mi is énekeljük minél gyakrabban: misék végén a nagy ünnepeken (pl. Húsvét, Szentháromság, Krisztus Király, más főünnepek), ájtatosságokon, vallásos összejövetelek, lelkigyakorlatok alkalmával.

Téged, Isten dicsérünk, * téged Úrnak ismérünk.

Téged, örök Atyaisten * mind egész föld áld és tisztel.

Téged minden szép angyalok * Kerubok és Szeráfkarok.
Egek és minden hatalmak * szüntelenül magasztalnak.

Szent vagy, szent vagy, * erősséges szent Isten vagy !

Nagyságoddal telve ég, föld,* dicsőséged mindent bétölt.

Téged dicsér, egek Ura * apostolok boldog kara.

Dicséretes nagy próféták * súlyos ajka hirdet és áld.

Jeles mártírsergek * magasztalnak tégedet.

Vall tégedet világszerte * szent Egyházad ezerszerte.

Ó Atyánk, téged *s mérhetetlen nagy Fölséged.

S azt, ki hozzánk tőled jött le * Atya igaz Egyszülöttje.

És áldjuk veled * Vigasztaló Szentlelkedet.

Krisztus, Isten Egyszülöttje * Király vagy te mindörökre.

Mentésünkre közénk szálltál * szúzi méhet nem utáltál.

Halál mérgét megtiportad * mennyországot megnyitottad.

Isten jobbán ülsz most széket *: Atyádéval egy fölséged.

Onnan leszel eljövendő *: mindeneket ítélandó.

(Itt meghajlunk vagy letérdelünk.)

Téged azért, Uram, kérünk,* mi megváltónk, maradj velünk!

Szentjeidhez végy fel égbe * az örökös dicsőségbe!

Szabadítsd meg, Uram, néped, * áldd meg a te örökséged!

Te kormányozd, te vigasztald * mindörökké felmagasztald!

(Főlegyenesedünk vagy fölállunk.)

Mindennap dicsérünk téged, * szent nevedet áldja néped.

Bűntől e nap őrizz minket * és bocsásd meg vétkeinket!

Irgalmazz, Uram, irgalmazz ;* híveidhez légy irgalmas!

Kegyesszemed legyen rajtunk * tebenned van bizodalunk.

Te vagy Uram, én reményem, * ne hagyj soha szégyent érnem!

A himnusz első részében az ég és föld egyesül egy óriási karban, hogy egy szívvel énekelje a Legszentebbet. E rész középpontjában hangzik föl az Izaiás próféta látomásából ismert, Istenhez legméltóbb dicséret: SANCTUS -- Szent, szent, szent! Az énekben ez a vers mintegy Isten személyes jelenlétét idézi. Előtte a teremtés nagy műve zengi a dicséretet (az egész kozmosz, majd az angyalok, s az Isten trónjához legközelebb álló kerubok és szeráfok), a Sanctus után pedig a megváltás műve idéződik fel (először a megtestesült Istenhez legközelebb álló apostolok, azután azok, akiket Isten különleges szolgálatra kiválasztott - az ősegyház ezeket hívta prófétáknak -, majd a vértanúk, s az egész földön elterjedt Anyaszentegyház). Az első részt a Szentháromság magasztalása zárja le.

A második szakasz Krisztusról szól. Őt jövendölte a 23. zsoltár: a "Dicsőség Királyát", aki majd megjelenik, s az angyali fejedelmektől megnyitott mennyei kapun át belép oda, emberi természete szerint is. A Te Deum erre gondolva már a beteljesülést hirdeti: a Dicsőség Királya kijött az Atyától, hogy az emberiséget megmentse; a halál és feltámadás győzelme után neki újból megnyílnak e kapuk, hogy oda már minket is bevigyen magával.

A harmadik szakasz kéri, hogy a megváltásban részesült, megkeresztelt hívőket is vigye be Krisztus az örök dicsőségbe, végül a negyedik rész zsoltárokból vett idézetekkel Isten segítségét kéri földi életünkre.

Az Úrangyala (Angelus)

A megtestesülés szent titkáról megemlékező imádságunk három versből (verzikulusból), a hozzájuk kapcsolódó Üdvözlégyből, majd egy zárókönyörgésből áll. A keresztény nép nagy áhítattal mondja a reggeli, déli és esti harangszóra. A déli harangszó nekünk, magyaroknak különösen kedves: III. Kallixtusz pápa rendelte el Hunyadi János nándorfehérvári győzelmének emlékére. A Szent János evangéliumából vett harmadik versnél térdet hajtunk, vagy mélyen meghajlunk.

V/ Az Úr angyala köszönté a Boldogságos Szűz Máriát, és ő méhébe fogadá Szentlélektől szent Fiát. Üdvözlégy, Mária...

V/ Íme az Úrnak szolgálóleánya, legyen nekem a te igéd szerint. Üdvözlégy, Mária...

V/ És az Ige testté lőn, és miköztünk lakozék. Üdvözlégy, Mária...

Imádkozzál érettünk, Istennek szent Anyja,
hogy méltók lehessünk Krisztus ígéreteire.

Könyörögjünk! Kérünk téged, Úristen, öntsd lelkünkbe szent kegyelmedet, hogy akik az anyjali üzenet által szent Fiadnak, Jézus Krisztusnak megtestesülését megismertük, az ő kínszenvedése és keresztje által a feltámadás dicsőségébe vitessünk. Krisztus, a mi Urunk által. Ámen.

Az Úrangyala latinul:

V/ Angelus Domini nuntiavit Mariae, et concepit de Spiritu Sancto. Ave...

V/ Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum. Ave...

V/ Et Verbum caro factum est, et habitavit in nobis. Ave...

Ora pro nobis, sancta Dei Genitrix,
ut digni efficiamur promissionibus Christi.

Oremus! Gratiam tuam, quaesumus, Domine, mentibus nostris infunde, ut qui Angelo nuntiante Christi, Filii tui incarnationem cognovimus, per passionem ejus et crucem ad resurrectionis gloriam perducamur. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

Az Úrangyala helyett a húsvéti időben a "Mennynek Királyné Asszonya" (Regina caeli) Mária-antifonát imádkozzuk.

Az Apostoli Hitvallás (Hiszekegy)

Hitünk legfontosabb igazságainak összefoglalását Apostoli Hitvallásnak nevezzük, mert elemeiben az apostolokra megy vissza. Ez a hit ősi szabálya. Eleinte a keresztesnél, később más szertartásokban is mondták. De nem csak hitvallás, hanem imádság is: Isten titkainak imádó szemlélése, hálaadás a kinyilatkoztatott igazságokért és Istennek szóló hűség-nyilatkozat. Nem csak az Istenhez szóló beszéd lehet imádság, hanem az Istenről szóló is. - Tizenkét szakaszra ("ágazatra") szoktuk felosztani. - Szertartásokon kívül is rendszeresen éljünk vele hitünk erősítésére.

- (1) HISZEK AZ EGY ISTENBEN, mindenható Atyában, mennynek és földnek Teremtőjében,
- (2) És Jézus Krisztusban, ő egyszülött Fiában, a mi Urunkban;
- (3) ki fogantatott Szentlélektől, született Szűz Máriától;
- (4) szenvedett Poncius Pilátus alatt; megfeszítették, meghalt és eltemették;
- (5) Alászállt a poklokra, harmadnapon feltámadt a halottak közül; fölment a mennybe, ott ül a mindenható Atyaisten jobbján;
- (6) onnan jön el ítélni élőket és holtakat.
- (7) Hiszek a Szentlélekben.
- (8) Hiszem a katolikus Anyaszentegyházat;
- (9) a szentek közösségét,
- (10) a bűnök bocsánatát;
- (11) a test feltámadását
- (12) és az örök életet. Ámen.

Más Hitvallások

*A szentmisében a Nicea-konstantinápolyi Hitvallást (**Credo-t**) imádkozzuk. A Szentháromságról és Krisztus isten-emberi természetéről szóló tanítás hitünk és keresztény életünk alapja. Minden torzítás, ami e tekintetben a századok folyamán jelentkezett, következményeiben az egész hitrendszert, az erkölcsi és szertartási életet is fenyegette. Ezért az Egyház különös gonddal lépett föl minden ilyen tévedéssel szemben, s újból és újból kifejtette az igaz hitet. Az Apostoli Hitvallást a niceai (325) és konstantinápolyi (381) zsinatokon bővítették ki az ősi hit részletesebb kifejtésével. Ne tekintsük e szöveget fölösleges teológiai*

részletezésnek. Inkább hatoljunk be a szöveg segítségével még jobban Isten titkaiba. Válgjunkon imádássá, s egyben hálaadássá, amiért Isten önmaga életét az Egyházon keresztül föltárta nekünk.

HISZEK AZ EGY ISTENBEN, mindenható Atyában,
mennynek és földnek, minden láthatónak és láthatatlannak Teremtőjében.
Hiszek az egy Úrban, Jézus Krisztusban, Isten egyszülött Fiában,
aki az Atyától született az idő kezdete előtt.
Isten az Istentől, világosság a világosságtól,
valóságos Isten a valóságos Istentől.
Született, de nem teremtmény,
az Atyával egylényegű és minden általa lett.
Értünk emberekért, a mi üdvösségünkért, szállott a mennyből.
Megtestesült a Szentlélek erejéből Szűz Máriától
és emberré lett.
Poncius Pilátus alatt keresztre feszítették,
kínhalált szenvedett és eltemették.
Harmadnapra föltámadott az Írások szerint,
fölment a mennybe, ott ül az Atyának jobbján,
de újra eljön dicsőségben ítélni élőket és holtakat
és országának nem lesz vége.
Hiszek a Szentlélekben, Urunkban és éltetőnkben,
aki az Atyától és Fiútól származik,
akit éppúgy imádunk és dicsőítünk
mint az atyát és a Fiút,
Ő szólt a próféták szavával.
Hiszek az egy, szent, katolikus és apostoli Anyaszentegyházban.
Vallom az egy keresztséget a bűnök bocsánatára.
Várom a holtak föltámadását
és az eljövendő örök életet. Amen.

A régi hitvallásokat korunkban [VI. Pál pápa bővítette ki](#), részletezve az Egyház mai életét különösen érintő tételeket és a korunkban jelentkező tévtanításokkal szembenálló igazságokat. Ez "Isten népének hitvallása". Az ilyen bővítés nem módosítja az ősi hitet, hanem azt jobban kifejti.

